

Bharat Chandak

SATYA ELECTRICALS

SOLICOR, ELKOR, Legrand, MARELLI, LAF BRUNSWICK, INDOSANVA, Finolux, OKOLOR, USHA, PHILIPS, GreatWhite, SIEMENS

Tapadia Market, Chain Sukh Road, Latur-413512
Ph : (O) 243678, 244458, 250776, (R) 242018
Email:satyaelectricals@rediffmail.com

लातूर वर्ष ३ रे अंक २४७ वा बुधवार दि.०६ मार्च २०२४ पृष्ठ ४ स्वागत मूल्य २ रु.

टेंडर वाटपावरून लातूर मनपामध्ये राडा! - काँग्रेस व भाजपा नेत्यांत धक्काबुक्की - अभियंत्याचीही गच्ची पकडून ओढले

विकासकामात खोडा घालण्याचा काँग्रेसचा प्रयत्न

-भाजपा शहर जिल्हाध्यक्ष देविदास काळे

लातूर शहरात विकास कामे होऊ नयेत. शहर मूलभूत सोयी- सुविधा आणि गरजांपासून वंचित रहावे, हेच काँग्रेसचे धोरण असून यामुळे विविध विकासकामांसाठी राबविण्यात येणारी निविदा प्रक्रिया बंद पाडण्याचे पाप काँग्रेसच्या विशिष्ट नेत्यांनी केले असल्याचे मत भाजपाचे शहर जिल्हाध्यक्ष देविदास काळे यांनी व्यक्त केले. भाजपच्या लोकप्रतिनिधींनी शहराच्या विकासासाठी मोठ्या प्रमाणावर निधी केंद्र व राज्य शासनाकडून उपलब्ध करून दिला आहे. या माध्यमातून शहरात मोठ्या प्रमाणात विकासकामे केली जाणार आहेत. त्यासाठी निविदा प्रक्रिया राबविली जात आहे. परंतु शहरातील नागरिक विकास कामांपासून वंचित रहावेत, त्यांना मूलभूत तसेच अद्ययावत सोयी- सुविधा उपलब्ध होऊ नयेत, हेच काँग्रेस पक्षाचे धोरण आहे. असे मतही देविदास

कोटेशन प्रक्रियेस तातडीने स्थगितीसाठी

माजी महापौर विक्रांत गोजमगुंडे यांची हायकोर्टात याचिका

लातूर शहर महानगरपालिकेस जिल्हा नियोजन समिती द्वारा विविध योजना अंतर्गत सुमारे ३० कोटींच्या विकास कामांचे तुकडे पाडून मज्जीतील कंत्राटदारांना कामे देण्याकरिता ई निविदा प्रक्रिया टाळून काढण्यात आलेल्या कोटेशन प्रक्रियेस स्थगिती घावी अशी तक्रार काही दिवसांपूर्वी लातूरचे माजी महापौर विक्रांत गोजमगुंडे यांनी केलेली होती. परंतु यावर कार्यवाही करण्यास मनपा प्रशासनाकडून टाळाटाळ करण्यात येत होती, परंतु मागील दोन दिवसांत मनपा मध्ये कोटेशन वाटपात झालेल्या अनागोंदी कारभाराच्या पार्श्वभूमीवर त्यांनी केलेली तक्रार सिद्ध होत आहे.

लातूर - लातूर शहर महानगर पालिकेत ई निविदा प्रक्रिया न वापरता कोटेशन पद्धतीने टेंडर वाटप प्रक्रिया पक्षपातीपणे करण्यात येत असल्यामुळे ५ मार्च रोजी दुपारी काँग्रेस आणि भाजप नेत्यांमध्ये चांगलाच राडा झाला. शहर नगर अभियंत्याच्या कॅबिनमध्ये मोजकेच गुप्तेदार घेवून टेंडर वाटप प्रक्रिया होत असल्याच्या चुकीच्या माहितीमुळे माजी महापौर दिपक सुळ आणि भाजप शहर जिल्हाध्यक्ष देविदास काळे यांच्यात बाचाबाची झाली. शिवाय सदर टेंडर वाटप करण्या

अभियंत्याची गच्ची धरून धक्काबुक्की करण्याचा खळबळजनक प्रकार घडला. लातूर मनपावर प्रशासक राज असल्याने याआधीचे सत्ताधारी आणि विरोधक यांच्यामध्ये चांगलीच

खडाजंगी झाली. हा राडा पाहता पोलिसांना पाचारण करावे लागले. मनपाच्या बांधकाम विभागात मंगळवारी सकाळपासून

कोटेशन पद्धतीने टेंडर वाटप प्रक्रिया सुरु करण्यात आली होती. मात्र टेंडर हे सत्ताधारी पक्षाच्या गुप्तेदारांना मिळत असल्याचा आरोप उपस्थित इतर गुप्तेदारांनी केला. यावेळी विरोधी पक्षाचे कार्यकर्ते आणि सत्ताधारी पक्षाचे कार्यकर्ते आमने सामने आल्याचे चित्र पाहायला मिळाले आहे. गोंधळ अन धक्काबुक्की इतकी वाढली की या प्रसंगी पोलिसांना मध्यस्थी करावी लागली. कार्यकर्ता मोठा झाला पाहिजे आणि कार्यकर्त्यांना काम मिळाली पाहिजेत अशी भूमिका यावेळी भाजपचे शहर जिल्हाध्यक्ष देविदास काळे यांनी घेतली आहे, तर गुप्तेदारांची बाजू काँग्रेस पक्षाचे माजी महापौर दीपक सुळ व कार्यकर्त्यांनी घेतल्याचे पाहायला मिळाले आहे. मात्र सत्ताधारी आणि विरोधक यांच्या हेव्या दाव्यात टेंडर प्रक्रिया बंद पडली आहे.

खांबावर चढण्यासाठी माणूस शोधावा लागेल

अकोल्यातील 'जलसा' मध्ये महायुतीच्या जागा वाटपावर खलबते!

मुंबई : आपल्या विविध मागण्यांसाठी वीज कंत्राटी कामगार मंगळवारी मध्यरात्रीपासून बेमुदत संपावर गेले आहेत. याचा राज्यातील वीजपुरवठ्यावर परिणाम होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे राज्य सरकारने याकडे वेळीच लक्ष देण्याची गरज आहे. याची ओढवण करून देताना विधान परिषदेतील विरोधी पक्षनेते अंबादास दानवे यांनी उपमुख्यमंत्री आणि ऊर्जामंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यावर शरसंधान केले आहे. रिक्त पदांवर कंत्राटी कर्मचा-यांना सामावून घ्या, कंत्राटी कर्मचारी स्थायी होईपर्यंत त्या ठिकाणी नियमित पदभरती करू नका, कंत्राटी कामगारांच्या एकूण पगारात १ एप्रिलपासून ३० टक्के वाढ करावी, कंत्राटी कामगारांना वयाच्या ६० वर्षांपर्यंत कंत्राटदारविरहित शाश्वत रोजगार द्या तसेच

मनोज रानडे समितीच्या अहवालातील शिफारशीची तातडीने अंमलबजावणी करा या मागण्या वीज कर्मचा-यांच्या आहेत. यासंदर्भात टूट करत अंबादास दानवे यांनी सरकारच्या भूमिकेवर टीका केली आहे. उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस हे राज्याचे ऊर्जामंत्रीदेखील आहे. महावितरण, महापारेषण आणि महानिर्मिती यांच्याअंतर्गत आलेल्या कंत्राटी कर्मचा-यांनी संप

पुकारला आहे. नेहमीप्रमाणेच आंदोलनाकडे दुर्लक्ष करणे आणि सरकारच्या घशाशी आले की, बळाच्या जोरावर आंदोलने मोडून काढणे, ही ठरलेली एसओपी या सरकारची आहे, अशी टीका त्यांनी केली आहे. केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह हे आज, मंगळवारी महाराष्ट्र दौ-यावर आहेत. जळगावपाठोपाठ अमित शाह यांची संध्याकाळी ६ वाजता छत्रपती संभाजीनगरला मराठवाडा सांस्कृतिक मंडळाच्या मैदानावर दुसरी सभा होणार आहे. याचा संदर्भ देत दानवे यांनी फडणवीस यांना टोला लगावला आहे. आज सरकारने आपले फॉर्म्युले बाजूला ठेवावेत. कर्मचा-यांशी चर्चा करा, अन्यथा संध्याकाळी मराठवाडा सांस्कृतिक मंडळात वीज गेली तर, खांबावर चढण्याकरिता माणूस शोधावा लागायचा, असा टोला लगावला आहे.

अकोला : केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह आज (दि. ५) महाराष्ट्र राज्याच्या दौ-यावर आहेत. लोकसभेच्या आगामी निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर जागावाटपावर अंतिम शिक्कामोर्तब करण्यासाठी अमित शाह महाराष्ट्र दौ-यावर आले आहेत. अमित शाह आज महाराष्ट्रातील काही महत्त्वाच्या शहरांमध्ये जाऊन त्या-त्या भागातील लोकसभा मतदारसंघाचा आढावा घेत आहेत. तसेच महाराष्ट्रातील भाजपच्या प्रमुख नेत्यांना महत्त्वाचे निर्देश देत आहेत. दरम्यान, राज्यातील विद्यमान १२ खासदार बदलले जाणार अशी शक्यता वर्तविली जात आहे. अमित शाह यांच्या अध्यक्षतेखाली अकोल्यात अशीच एक बैठक पार पडली. अकोल्यातील जलसा हॉटेलमध्ये ही बैठक पार पडली. या बैठकीत जवळपास दीड तास लोकसभेची निवडणूक, मतदारसंघ आणि उमेदवार यांच्याबाबत खलबते झाली. त्यानंतर अमित शाह यांनी महत्त्वाचे निर्देश दिले. विशेष म्हणजे या बैठकीत कार्यकर्ते देखील होते. या कार्यकर्त्यांना अमित शाह यांनी महत्त्वाचा कानमंत्र दिला. या बैठकीला महाराष्ट्राचे भाजपचे महत्त्वाचे नेते उपस्थित

होते. यामध्ये भाजपचे प्रदेशाध्यक्ष चंद्रशेखर बावनकुळे, उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस आणि महसूल मंत्री राधाकृष्ण विखे पाटील यांचा समावेश होता. अमित शाह यांनी दिल्या या सूचना १) लोकसभा निवडणुकीत प्रत्येक बूथ मजबूत राहिले याकडे लक्ष द्या. २) महायुतीच्या उमेदवारांसाठीही काम करा. ३) भाजपचा उमेदवार आहे, असे मानून काम करा. ४) मोदी सरकारची कामे जनतेपर्यंत पोहोचवा. या बैठकीत अमित शाह यांच्याकडून बुलढाणा, वर्धा, यवतमाळ, वाशिम, अमरावती आणि चंद्रपूर या लोकसभा

मतदारसंघाचा आढावा घेण्यात आला. या सहाही लोकसभेत भाजप किंवा मित्र पक्षांचे जे उमेदवार लढतील त्यांना कोणत्याही परिस्थितीत शंभर टक्के प्रतिसाद देऊन निवडून आणण्याचे सांगण्यात आले, अशी देखील माहिती एका भाजप नेत्याने दिली. महाराष्ट्रातील लोकसभेच्या ४८ पैकी तब्बल ३३ जागा भाजपने लढण्याची मागणी कार्यकर्त्यांनी केली आहे. ७० टक्क्यांपेक्षा जास्त मतदारसंघांत भाजपचे उमेदवार रिंगणात उतरले तर राज्यातील निकाळ अनुकूल लागतील. मित्रपक्षांना विधानसभा निवडणुकीत जास्त जागा देता येतील, असा भाजपच्या जाणकारांचा अहवाल आहे. महाराष्ट्रातील भाजपचे किमान १२ विद्यमान खासदार चेहरे बदलले जाण्याची चर्चा सुरू झाली आहे. खासदार पक्षनेतृत्वाचा निर्णय धक्कादायक असू शकेल, हे लक्षात घेत यादीकडे अनेक जण डोळे लावून बसले आहेत. महाराष्ट्रातील विद्यमान अवघड परिस्थिती लक्षात घेत उमेदवारांची नावे बरीच उशिरा जाहीर होतील, असे समजते.

डीके शिवकुमार यांच्यावरील मनी लाँड्रिंग प्रकरण रद्द

संदेशखाली प्रकरणी सीबीआय चौकशीचे आदेश

नवी दिल्ली : कर्नाटकचे उपमुख्यमंत्री डीके शिवकुमार यांना सर्वोच्च न्यायालयाने मोठा दिलासा मिळाला आहे. सर्वोच्च न्यायालयाने त्यांच्याविरुद्ध सुरु असलेला मनी लाँड्रिंगचा खटला फेटाळून लावला आहे. २०१९ पासून त्यांच्याविरुधात सुरु असलेला प्रिव्हेन्शन ऑफ मनी लाँड्रिंग कायद्याच्या प्रकरणात सप्टेंबर २०१९ मध्ये डीके शिवकुमार यांना ईडीने अटक केली होती नंतर दिल्ली उच्च न्यायालयाने त्यांना या प्रकरणात जामीन मंजूर केला. त्यावेळी डीके शिवकुमार यांनी न्यायव्यवस्थेवर पूर्ण विश्वास व्यक्त करत भाजप राजकीय सूडबुद्धीने कारवाई करत असल्याचा आरोप केला होता. न्यायमूर्ती अनिरुद्ध बोस आणि न्यायमूर्ती बेला एम त्रिवेदी यांच्या खंडपीठाने ईडीचा खटला फेटाळला आहे. न्यायमूर्तींनी म्हटले की, डीके शिवकुमार यांच्यावर पीएमएलए अंतर्गत कारवाई करणे कायदेशीर नाही. ईडी आपल्या कारवाईदरम्यान जप्त केलेल्या रोख रकमेचा स्रोत मनी लाँड्रिंगशी

जोडण्यात अयशस्वी ठरला आहे असेही खंडपीठाने म्हटले आहे. डीके शिवकुमार यांना दिलासा देताना सर्वोच्च न्यायालयाने म्हटले आहे की, डीके शिवकुमार यांच्यावर लावण्यात आलेल्या आरोपांच्या आधारे हा पीएमएलए अंतर्गत खटला चालवण्यास योग्य मानला जाऊ शकत नाही. सर्वोच्च न्यायालयाने गेल्या वर्षी

नोव्हेंबरमध्ये दिलेल्या निकालात म्हटले होते की, आयपीसीच्या कलम १२० बी अंतर्गत दाखल करण्यात आलेल्या गुन्हेगारी कटाचा खटला पीएमएलए अंतर्गत गुन्हा मानला जाऊ शकतो, जर कथित कट रचल्या गेलेल्या गुन्हात गुंतलेला असेल तरच. पीएमएलए कायद्याच्या वेळापत्रकात दिलेले गुन्हे. ईडीने आपल्या निर्णयावर फेरविचार करण्याचे आवाहन सर्वोच्च न्यायालयात केले आहे. नेमके प्रकरण काय? २०१७ मध्ये आयकर विभागाने डीके शिवकुमार आणि त्यांच्या भागीदारांशी संबंधित ठिकाणी छापे टाकले होते आणि सुमारे ३०० कोटी रुपये रोख जप्त केल्याचा दावा केला होता. यानंतर ईडीने पीएमएलए अंतर्गत त्यांच्याविरुधात चौकशी सुरु केली. यावेळी डीके शिवकुमार यांनी प्रत्युत्तर देत भाजपवर आरोप केले होते. हे फक्त सूडाचे कृत्यच नाही, तर जप्त केल्याचा दावा केला जात आहे. तो प्रत्यक्षात भाजपचा पैसा असल्याचेही म्हटले होते.

कोलकाता : पश्चिम बंगालमधील संदेशखाली येथे महिलांवर झालेला अत्याचार आणि हिंसाचार प्रकरणांमध्ये आज कलकत्ता उच्च न्यायालयाने महत्त्वपूर्ण आदेश दिले आहेत. या प्रकरणी कठोर भूमिका घेताना हायकोर्टाने येथील एकूण तीन प्रकरणांमध्ये सीबीआय चौकशीचे आदेश दिले आहेत. तसेच आरोपी शाहजहाँ शेख यालाही आज संध्याकाळपर्यंत सीबीआयच्या ताब्यात देण्याचे आदेश कोर्टाने दिले आहेत. हायकोर्टाचा हा निर्णय पश्चिम बंगालच्या मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी यांच्यासाठी मोठा धक्का मानला जात आहे. संदेशखालीमध्ये महिलांच्या नेतृत्वाखाली झालेले तीव्र आंदोलन आणि राजकीय आरोप प्रत्यारोपांनंतर अखेर ५५ दिवसांपासून बेपत्ता

असलेला तृणमूल काँग्रेसचा नेता शाहजहाँ शेख याला पोलिसांनी अटक केली होती. शाहजहाँ शेख यांच्यावर लैंगिक शोषण आणि जमिनी हडप केल्याचे आरोप आहेत. अतिरिक्त पोलिस महासंचालक (दक्षिण बंगाल) सुप्रतिम सरकार यांनी सांगितले की, शेख याला उत्तर २४ परगणा जिल्ह्यातील सुंदरवनाच्या बाहेरील परिसरात असलेल्या एका घरातून अटक करण्यात आली. हे ठिकाण संदेशखालीपासून सुमारे ३० किमी अंतरावर आहे. शेख हा इथे त्याच्या काही सहका-यांसोबत लपलेला होता, असे पोलिसांनी सांगितले. अटक करण्यात आल्यानंतर शेख याला कोर्टात हजर केले असता त्याला १० दिवसांची पोलिस कोठडी सुनावण्यात आली होती.

संपादकीय....

मॉल संस्कृती आणि ग्राहक

सूर्यकांत पाठक भारतात आकारास आलेल्या मॉलनी ग्राहकांच्या जीवनशैलीत कायापालट केला असून, ही बाब खरी आहे. त्याचवेळी किरकोळ बाजारातील व्यावसायिक एकवटण्यास आणि अधिक संघटित होण्यास मदत मिळाली आहे. मॉलमुळे भारतीय ग्राहकांची जीवनशैली पूर्णपणे बदलून गेली आहे. लोकसंख्येतील वाढ, अपेक्षांमधील बदल आणि तंत्रज्ञानातील विकासाचा वस्तू आणि सेवांच्या विक्रीवर आणि विक्रीच्या शैलीवर परिणाम झाल्याचे दिसून येते. या संक्रमणात ग्राहकांविषयी व्यक्त होणारा भावनिक ओलावा क्रमशः कमी-कमी झाल्याचे दिसून येत असले, तरी सेवा-सुविधांमध्ये प्रचंड वाढ झाली आहे, हे मान्य करावे लागेल. पूर्वीच्या काळी गल्लीतल्या किराणा दुकानदाराला सर्व ग्राहकांची नावे तोंडपाठ असायची. एवढेच नव्हे, तर प्रत्येक ग्राहकाचा नोकरीधंदा काय आहे, त्याच्या घरात किती माणसे आहेत, मुले काय शिकतात, हेही त्याला ठाऊक असायचे. दुकानात गेले की, घरगुती भाषेत ग्राहकाचे स्वागत होत असे. वर्तमानपत्राच्या त्रिकोणी घडीत डाळ, साखर घेऊन पुड्याच्या दोर्याने बांधता-बांधता घरातल्या वयोवृद्ध, आजारी व्यक्तींच्या तब्येतीची विचारपूस दुकानदाराकडून आस्थेने केली जायची. मुलांना किती मार्क पडले, हेही तो विचारयचा. नोकरदारांना महिन्यातून एकदाच उत्पन्न मिळते; मात्र दुकानाची पायरी त्याला जवळजवळ रोज चढावी लागते, हे माहीत असल्यामुळे नियमित ग्राहकांची 'खाती' दुकानदाराकडे असायची. मालाची यादी घेऊन लहान मुलांना दुकानात पाठवले जायचे. दुकानदार त्याच्याकडच्या पिशव्या काऊंटरवरून आत घेऊन माल बांधून होईपर्यंत लहान मुलांना चॉकलेट-गोळ्या घायचा. रावळगावचं कडक चॉकलेट, पारलेचे मऊ चॉकलेट, लिमलेटच्या गोळ्या आणि पेपरमिंट एवढीच 'व्हरायटी' उपलब्ध असायची. तेथून ते मॉल संस्कृतीपर्यंतचा प्रवास पूर्ण करण्यासाठी आपला बराच काळ गेला आहे. एकेकाळी वेगवेगळ्या सामानासाठी वेगवेगळ्या दुकानांवर जावे लागत असे. हळूहळू सुपर बाजार मॉलमध्ये परावर्तित झाला. मॉल संस्कृती ही वास्तविक लोकांची मानसिकता लक्षात घेऊन अस्तित्वात आणली आहे. मॉल हे पूर्णपणे ग्राहकांना आकर्षित करण्याचे केंद्र बनले असून, त्यानुसारच रचना केली आहे. मॉलबाहेरच खाण्यापिण्याचे स्वादिष्ट पदार्थ, चटपटीत, मसालेदार खाद्यपदार्थ ग्राहकांना अधिक आकर्षित करणारे असतात. मॉल संस्कृती नावानुसार प्रत्येक लहान गोष्टीला व्यापक रूपातून आणि आकर्षक पद्धतीने सादर करत असते. एवढेच नाही, तर मॉलचे नावही मोठे आणि उठावदार दिसेल या पद्धतीने लावण्यात येते. त्यामुळे कोणत्याही व्यक्तीच्या नजरेत मॉलचे नाव कोटूनही दिसते आणि ते नजरेत भरते. आणखी एक महत्त्वाची गोष्ट आणि त्याकडे सहजासहजी कोणाचे लक्ष जात नाही आणि ती म्हणजे मॉलला जाण्यासाठी वेळेचे बंधन नसणे. कोणत्याही मॉलमध्ये घड्याळ नसते, यामागचा उद्देश ग्राहकांना वेळेच्या बंधनापासून दूर नेणे, जेणेकरून आपण मॉलमध्ये पाऊल टाकू तेव्हा आपल्याला वेळेचे भान राहणार नाही. जोपर्यंत आपला खिसा रिकामा होत नाही, तोपर्यंत शॉपिंग करण्याची मानसिकता तयार करण्याचे काम मॉलच्या वातावरणाकडून केले जाते. मॉल संस्कृतीने भारतीय खरेदीच्या पद्धतीने क्रांतिकारी बदल घडवून आणला आहे, असे आपण म्हणू शकतो. एखाद्या दुकानात उन्हाच्या तीव्र झळा सहन करत खरेदी करण्याऐवजी वातानुकूलित मॉलमध्ये खरेदीचा आनंद लुटला जात आहे. मॉलमध्ये खरेदी केल्याने ग्राहकांना चांगले, गुणवत्तापूर्ण, ब्रँडेड उत्पादन खरेदी करण्याची इच्छा पूर्ण होते आणि त्यामुळे समाधान लाभते. शॉपिंग मॉलनी भारतात नवीन संस्कृतीला जन्म दिला आहे. ही संस्कृती पारंपरिक खरेदी संस्कृतीपेक्षा वेगळी आहे. भारतात उत्पन्न वाढल्याने बाजारपेठ क्षेत्रात लोकांना काम करण्याची संधी नव्याने उपलब्ध होत आहे. त्यामुळे मध्यमवर्गीय कुटुंबांच्या जीवनशैलीत सुधारणा आणि बदल झालेला आहे. मॉलमुळे भारतीय ग्राहकांची जीवनशैली पूर्णपणे बदलून गेली आहे. किरकोळ बाजार संघटित होण्यास मदत मिळत आहे.

पाकिस्तानातील सापशिडी

आपण अडचणीत असताना भारतावर आगपाखड करणे, काश्मीरचे तुणतुणे वाजवत जनतेवर छाप पाडण्याचा प्रयत्न करणे, हा पाकिस्तानी राज्यकर्त्यांचा रिवाजच आहे. तो पार पाडल्याशिवाय तिथे चालतच नाही. राजकीय पंडितांचे अंदाज चुकवत पाकिस्तानात पुन्हा एकदा शाहबाज शरीफ पंतप्रधान झाले आहेत. आता नेतृत्वक्षमतांचा कस लागेल. आम्हांनांच्या सापशिडीचा खेळ ते किती सफाईदारपणे खेळतात, त्यावर त्यांच्या सरकारचे भवितव्य अवलंबून असेल. त्यांनी आम्हांवर मात केली तर प्रगतीची शिडी चढून जातील. त्यात अपयश आले तर तेथील जनता त्यांना बिलकुल माफ करणार नाही. माजी पंतप्रधान नवाज शरीफ यांच्या पाकिस्तान मुस्लिम लिग (नवाज) (पीएमएल-एन) आणि पाकिस्तान पीपल्स पक्ष (पीपीपी) यांची सरकार स्थापण्यासाठी आघाडी केली आहे. पंतप्रधानपदाच्या निवडणुकीत शाहबाज यांना २०१, तर त्यांचे विरोधक, ओमर अयुब खान यांना केवळ ९२ मते मिळाली. नॅशनल असंब्लीचे ३३६ सदस्य असून, विजयासाठी १६९ मतांची गरज होती. शरीफ यांना सध्या भक्कम पाठबळ असले तरी त्रिशंकू स्थितीमुळे राजकीय स्थैर्यासाठी कसरती कराव्या लागतील. ओमर खान पाकिस्तानचे माजी पंतप्रधान इम्रान खान यांच्या पाकिस्तान तेहेरीक-ए-इन्साफचे (पीटीआय) नेते आहेत. पाकिस्तानातील राजकीय अस्थैर्य, अविश्वासाचे वातावरण, गोधळाची स्थिती, राजकीय अपारदर्शकता, तुरुंगातूनही सूत्रे हलवणाऱ्या इम्रान यांच्या कार्यकर्त्यांनी सत्ताध्यांसह लष्करावर चालवलेली आगपाखड आणि जनतेची हलाखी अशा कितीतरी प्रश्नांना शाहबाज यांना समोरे जावे लागेल. त्यांचे ज्येष्ठ बंधू नवाज शरीफ निवडणुकीच्या तोंडावर पाकिस्तानात परतल्याने तेच पंतप्रधान होतील, अशी अटकळ होती. मात्र बहुमत नसल्याने

पंतप्रधानपदाची माळ शाहबाज यांच्या गळ्यात पडली. अर्थात दशकाहून अधिक काळ पंजाबचे मुख्यमंत्री आणि दीड वर्षे पंतप्रधान म्हणून आघाडी सरकार चालवण्याचा अनुभव या त्यांच्या जमेच्या बाजू आहेत. ते उत्तम प्रशासक, यशस्वी उद्योजकही आहेत. त्यांच्याच कार्यकाळात इम्रान समर्थकांनी जोरदार उठावाचे वातावरण निर्माण करून पाकिस्तानातील सर्वसत्ताधीश लष्करावर लोकशाहीला सुरंग लावत असल्याची हाकाटी पिटली होती. इम्रान यांच्यामागे खटले, आरोपांच्या फेरी आणि अटकसत्र सुरू होते. याच काळात शाहबाज सरकारला आशियातील सर्वाधिक महागाई, कोसळलेले अर्थकारण, कर्जाचा वाढता बोजा यामुळे नागरी असंतोष आणि अराजकाच्या स्थितीला तोंड द्यावे लागत होते. आज पाकिस्तानची आर्थिक स्थिती थोडी सावरली असली तरीही 'आयसीयू' मध्येच आहे. आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीच्या मदतीने दिवाळखोरीची आफत टळली. आता येत्या एप्रिलमध्ये पुन्हा सहा अब्ज डॉलर

कर्जाची फेररचना करावी लागेल. त्यासाठी नाणेनिधीच्या कठोर अटी, उपाययोजना पाळाव्या लागतील. अप्रिय आणि जनतेच्या खिशाला हात घालणाऱ्या करसुधारणांपासून अनेक उपाययोजना राबवाव्या लागतील. परिणामी, महागाई, बेरोजगारी, खालावलेल्या जीवनमानाने मेटाकुटीला आलेल्या जनतेचा रोष पत्करावा लागेल. आर्थिक सुधारणांची ही कडू गोळी ते जनतेच्या गळी कशा सफाईदारपणे उतरवतात, त्यावर सरकारचे भवितव्य अवलंबून असेल. पेरले ते उगवते, असे म्हणतात. दहशतवाद्यांचा पोशिता पाकिस्तान दहशतवाद्यांच्याच हल्ल्यांनी गांजला आहे. गतवर्षात साडेचारशेवर नागरिक पाचशेवर सुरक्षा जवान दहशतवादाचे बळी ठरले. खैबर पख्तुनवा, बलुचिस्तानात अशांतता आहे. तेहेरीक-ए-तालिबान पाकिस्तान, इस्लामिक स्टेट यांच्या दहशतवादाने उच्छाद माजवला आहे. त्यावर मात करण्यासाठी सरकार आणि लष्कराला संयुक्त मोहीम राबवावी लागेल. राजकीय अस्थैर्यामुळे तडजोडीचे राजकारण, सत्तेसाठी घटकपक्षांचा अनुनय कितपत करतात आणि त्यामुळे ते प्रशासनावर कितपत मांड पक्की करतात की आघाडीमाला शरण जातात, यावर कार्यकाळ पूर्ण करतात की नाही, हे ठरेल. स्वतः अडचणीत असताना भारतावर आगपाखड करणे, काश्मीरचे तुणतुणे वाजवत जनतेवर प्रभाव टाकणे हा पाकिस्तानी राज्यकर्त्यांचा रिवाजच आहे. तो पार पाडल्याशिवाय तिथे चालतच नाही. त्यामुळेच अल्पमतातील शाहबाज शरीफ यांनी काश्मीरचा विषय पहिल्याच निवेदनात काढला. काश्मिरी, पॅलेस्टिनींच्या हक्कासाठी एकमताची गरज त्यांनी नॅशनल असंब्लीत व्यक्त करत, भारताने राज्यघटनेतील ३७०वे कलम पुनर्स्थापित करावे, अशी मागणी केली. काश्मीरच्या निमित्ताने भारताच्या अंतर्गत कारभारात हस्तक्षेपाची संधी ते शोधतात. अर्थात आपण त्याला भीक घालत नाही. परंतु पाकिस्तानातील घडामोडींवर बारकाईने लक्ष ठेवावे लागेल.

आशियाचे वाढते महत्त्व आणि व्यापाटवाढीच्या संधी

पुण्यात 'आशिया आर्थिक परिषद' नुकतीच भरवली गेली. परराष्ट्र मंत्रालय व पुणेस्थित विचारमंथन केंद्र 'पुणे इंटरनॅशनल सेंटर' तर्फे आयोजित परिषदेत आशिया खंडातील १० देशांच्या विचारवंतांनी सहभाग नोंदविला. सहभागी ४६ तज्ज्ञांनी वेगवेगळ्या चर्चासत्रांत अनेक महत्त्वाच्या मुद्द्यांवर चर्चा केली. त्यातील काही निवडक विचारांचे संकलन. अठराव्या शतकात पश्चिमात्य देशांत औद्योगिक क्रांती घडली आणि याच काळापासून आधुनिक इतिहासाची सुरुवात झाली. तेव्हापासून आजपर्यंत भारत आणि आशियातील इतर देश हे पश्चिमात्य देशांकडे भूतकाळातील प्रगतीसोबतच भविष्यकाळातील प्रगतीचे केंद्र म्हणून पाहत आहेत. आजही तंत्रज्ञान व नावीन्याच्या जोरावर अमेरिका व इतर पश्चिमात्य हे आशियातील इतर देशांच्या मॅलभर पुढे आहेत. मात्र, मागच्या दशकात आर्थिक आकडेवारी पाहता, जागतिक पातळीवर वाढत असलेले आशिया खंडाचे महत्त्व अधोरेखित होते. आशिया खंडात भारत, चीन, जपान, बांगलादेश, श्रीलंका असे ५० विविध देश आहेत. जगभरातील प्रत्येक शंभरपैकी साठ लोक आशिया खंडात राहतात. मागील काही वर्षांतील आर्थिक प्रगती पाहता, जगातील प्रत्येक १०० रुपयांच्या वार्षिक सकल उत्पन्नात (जीडीपी) आशिया या एकट्या खंडाचे ५७ रुपये (५७%) योगदान आहे. जगातील १०० मध्यमवर्गीयांपैकी ५६ मध्यमवर्गीय आशिया खंडात राहतात. जागतिक पातळीवरील बदलांमुळे पश्चिमात्य देशांसोबतच आता आशिया खंडातील देशांसोबतही आपले राजकीय व आर्थिक व्यवहार कसे सुधारत आहेत, याला महत्त्व प्राप्त होते. या पार्श्वभूमीवर ही परिषद झाली. परराष्ट्रमंत्री डॉ. एस. जयशंकर यांनी उद्घाटनाच्या भाषणात सांगितले की, जागतिकीकरणच्या युगामुळे

दृष्टीने महत्त्वाचे देश. दक्षिण आशियातील देशांतर्गत व्यापार हा फक्त ४० अब्ज डॉलर इतकाच आहे व येत्या काही वर्षांत विशेषतः वाहनउद्योग, वस्त्रोद्योग व रसायने या क्षेत्रात तो वाढण्याची संधी आहे. या संधीचे सोने करायचे असेल तर भारताने सही केलेल्या दक्षिण आशियातील विविध अंतर्देशीय व्यापार करारात जीव फुंकायला लागेल. यासोबतच उत्तर पूर्व राज्यांतील रस्ते, रेल्वे व ऊर्जा प्रकल्पांवरील गुंतवणूक वाढवायला हवी. भारतीय उद्योजकांनी पश्चिमात्य देशांसोबतच या पूर्वी देशांसोबतचा व्यापार वाढवायला हवा. मागच्या वर्षीच्या सप्टेंबर मध्ये जी-२० च्या

वृद्धिंगत करण्यासाठी होणार आहे. आज इस्राईल व हमसमध्ये चालू असलेल्या गाझा पट्टीतील युद्धामुळे 'आयएमइसी'च्या अंमलबजावणीची गती एकदमच मंदावली आहे. मात्र येत्या काळात परिस्थिती सुधारेल व 'आयएमइसी'च्या पायाभूत सुविधा बांधणीला गती येईल, असा अपेक्षांचा सूर या चर्चासत्रात होता. या महामार्गाची तुलना चीनच्या 'बेल्ट आणि रोड' या उपक्रमाशी होते. मात्र यात खूप वेगळेपण आहे. 'बेल्ट आणि रोड' हा चीनचा स्वतःच्या गरजेसाठी बनवलेला उपक्रम आहे मात्र 'आयएमइसी'चा हा उपक्रम भागीदार देशांच्या सामूहिक निधीतून, वाटाघाटी करणाऱ्या निष्णात तज्ज्ञांचे मनुष्यबळ वाढवायला हवे. या परिषदेत, भारताचा आशिया देशांसोबतचा व्यापार आणि व्यापार करारांवर आवश्यक असलेली प्रगती यासोबतच उद्योग-मुक्त तंत्रज्ञान क्षेत्राचे परिणाम यावरही विचारमंथन झाले. यात उत्पादकक्षम कृत्रिम बुद्धिमत्ता, ड्रोन व इलेक्ट्रिक वाहने अशा विषयांचा समावेश होता. विचारमंथनाचे माहात्म्य ही चर्चा 'पीआयसी'च्या यू ट्यूबवर आहे. अशा परिषदांच्या माध्यमातून जगभरातून जमलेल्या ४०-४५ वक्त्यांशी व इतर विचारवंतांशी हितयुज करणे ही सुवर्णसंधीच. अशी विचारसत्रे नागरिकांना जागरूक बनवितात आणि

निर्माण झालेल्या विशिष्ट आर्थिक कठोरतेमुळे जग विविध क्षेत्रातील मर्यादित पुरवठादारांवर अवलंबून आहे आणि हे परावलंबन धोकादायक आहे. या विधानाने, कोरोनाकाळात झालेला सेमीकंडक्टर, कार्गो कंटेनर अशा विविध वस्तूंचा तुटवडा आणि चीनने आडमुठेपणाने कारखाने बंद केल्याने मोडलेली जागतिक पुरवठा साखळी व त्यामुळे वाढलेली महागाई या घटना आठवतात. जागतिक अर्थव्यवस्थेत स्थिरता आणण्यासाठी पुरवठ्याचे अधिक पर्याय निर्माण करण्यावर त्यांनी भर दिला. असे पर्याय निर्माण करण्यासाठी, जागतिक पातळीवर अधिक आंतरराष्ट्रीय सहयोग अपेक्षित आहे व असे सहयोग घडवून आणण्यात 'आशिया आर्थिक परिषद' त्यात महत्त्वपूर्ण वाटा उचलत आहे, असंही त्यांनी नमूद केलं. व्यापारवाढीच्या दिशेने. भारताचे नेतृत्व असलेल्या दक्षिण आशिया खंडात बांगलादेश, श्रीलंका, नेपाळ व भूतान हे आर्थिक व राष्ट्रीय सुरक्षेच्या

पार्श्वभूमीवर एका शिखर परिषदेत भारतीय मध्य पूर्व महामार्ग- 'आयएमइसी' ची संकल्पना मांडली गेली. अमेरिका, फ्रान्स, जर्मनी, इटली, इस्राईल, आखाती देश व भारत या देशांनी 'आयएमइसी'च्या सामंजस्य करारावर स्वाक्षरी केली. साधारणतः एक लाख ६५ हजार कोटी रुपयांच्या खर्चाने बांधल्या जाणाऱ्या ४८०० किमी लांब पल्ल्याचा या महामार्गावर एका बाजूला भारत आखाताशी समुद्रमार्ग जोडला जाईल व दुसऱ्या बाजूला सौदी अरेबियाच्या अल-हदीथ आणि इस्राईलच्या हैफा बंदरामार्ग पायस या युरोप (ग्रीक) मधल्या बंदराशी जोडला जाईल. या महामार्गावर समुद्र, रेल्वे व परत समुद्रमार्ग असे टप्पे असतील. या महामार्गामुळे भारत व (पश्चिम आशियाद्वारे) युरोपमधील दळणवळणाचा वेळ ४० टक्के कमी होईल, तर खर्च ३० टक्क्यांनी कमी. साहजिकच याचा मोठा फायदा भारताला खंडातील आपल्या पश्चिमेला असलेल्या देशांसोबतचा व्यापार

हे जागरूक व सक्षम लोकशाहीसाठी महत्त्वाचे आहे. प्रगत देशांमध्ये अशी अनेक चर्चासत्रे भरवली जातात. भारतातही आता ते होऊ लागले आहे. 'आशिया आर्थिक परिषद' ही त्यापैकीच एक. परराष्ट्र मंत्रालयाच्या मदतीने भरविली गेलेली ही परिषद पुण्यात आयोजित केली गेली हेही विशेषच. या परिषदेमुळे, शहरातील व परिसरातील विचारवंत, प्राध्यापक, विद्यार्थी व वार्ताहर हे दहा आशिया देशांचे प्रतिनिधी व देशभरातून जमलेले इतर विचारवंत यांच्याशी संवाद साधू शकले. वारंवार अशी चर्चासत्रे दिल्ली, मुंबई, बरोबरच देशाच्या इतर शहरांतही घडत राहणे महत्त्वाचे. पुण्यात अशा चर्चासत्रांचे आयोजन करणे हे 'पुणे विचारमंथन केंद्राचे' (पुणे इंटरनॅशनल सेंटर) महत्त्वाचे उद्दिष्ट असेल.

रेबीज होऊ नये म्हणून काय करावं?

डॉ.प्रदीप आवटे परवाची गोष्ट. सकाळी सकाळी 'मॉर्निंग वॉक' घेत होतो. नवनवीन एका बंगलीवजा सोसायटीच्या रस्त्याने रमत गमत फिरत होतो. छान टुमदार बंगले,त्या भोवती थोड्याशा जागेचा कल्पकतेना केलेला वापर, झाडी, फुलझाडे, बंगल्यांची काय्यात्म नावे सारे सारे पाहत मी चाललो होतो आणि मी स्वतःलाच प्रश्न केला, या सा-या बंगल्यांमध्ये एक कॉमन गोष्ट आहे,ती कोणती? आणि माझ्या लक्षात आले की जवळपास प्रत्येक बंगल्याच्या फाटकावर एक छोटासा बोर्ड,त्यावर गळ्यात पट्टा बांधलेल्या मोठ्याच,टॅम्बीचे पाहण्याच्याने पाहता क्षणीच भयकंपित व्हावे असे चित्र आणि पुढे दोन धमकावणीचे शब्द,कुत्र्यापासून सावधान किंवा सावधान-कुत्रा आहे.हे निरीक्षण आठवत असतानाच एका दांडग्या श्वानमित्राने फाटकाच्या आतून जोरदार 'भो भो' अशी गर्जना केली आणि माझ्या 'मॉर्निंग वॉक'चा ताल बिघडवला. पिसाळलेले कुत्रे चावले तर होणारा रेबीज हा आजार आठवला आणि या आजारारवर पहिली लस शोधणारा लुई पाश्चरही आठवला.रेबीज हा खरे तर प्राचीन काळापासून मानवाला माहिती असणारा आजार. 'सुश्रुत संहिते'त सुश्रुताने याचे वर्णन 'जलतृषा'या नावाने केले आहे. रूपाण पाण्याच्या नुसत्या नावाने ही भयकंपित होत असेल तर तो 'जलतृषा' आजाराचे पीडित आहे आणि त्याचा मृत्यू जवळ आला आहे,हे निश्चित !' असे सुश्रुत लिहोतो. पिसाळलेले कुत्रा किंवा इतर कोणता प्राणी चावल्यामुळे होणारा हा आजार. रेबीज हा शब्द मुळात 'वेडसरपणा' या अर्थाने लॅटीन मधून आलेला. 'हायड्रोफोबिया' हा याच आजारासाठी वापरण्यात येणारा दुसरा शब्द, या आजारारेचे लक्षण स्पष्ट करणारा - पाण्याची अनाटायी भिती.रेबीज - एक दुर्लक्षित आजार जागतिक आरोग्य संघटनेने जगातील सतरा दुर्लक्षित आजारांकडे जगाचे लक्ष वेधले आहे. रेबीज या पैकी एक आजार आहे. हृदयविकार,मधुमेह,वाढते अपघात अशा स्टार आजारांपुढे या 'निगलेक्टॅड' रेबीज कडे पाहण्याला कोणाला वेळ आहे ? अशा वेळी एकादया फाटक्या वाटणाऱ्या माणसाने आपल्या अविक्षसनीय संपत्तीचे पुरावे सादर करावेत तशी रेबीज समस्येची आकडेवारी पाहिली की आपल्याला या समस्येची व्याप्ती आणि गांभीर्य आपल्या लक्षात येते. दरवर्षी भारतात सुमारे ७२ लाख

लोकांना कुत्रा किंवा इतर प्राणी चावतात. या आजारारवर अत्यंत प्रभावी लस उपलब्ध असूनही दरवर्षी सुमारे वीस हजार भारतीय रेबीज (जलतृषा) या आजाराला बळी पडतात. कारण रेबीज हा अत्यंत घातक आजार आहे. कुत्र्याशिवाय लांडगा, कोल्हा, मुंगूस, वटवाघूळ किंवा इतर पाळीव प्राण्यांमुळे देखील हा आजार होऊ शकतो, हे खरे असले तरी भारतातील जवळपास ९६% रेबीज केसेस या श्वानदंशामुळे होतात,ही वस्तुस्थिती आहे. जगाच्या एक तृतीयांश हून अधिक रेबीज रूपाण भारतात आढळतात. या सगळ्या 'निगलेक्टॅड' समस्येबद्दल बोलताना जागतिक आरोग्य संघटनेच्या अहवाल एक गोष्ट स्पष्टपणे नोंदवितो आणि ती वन हेल्थ - आपणां सर्वांचे आरोग्य म्हणजे समष्टीचे आरोग्य २०३० पर्यंत भारत रेबीज मुक्त करणे ,हे आपले उद्दिष्टय आहे. २०-२० चा वर्ल्ड कप जिंकण्याइतके सोपे नाही पण ते अशक्य आहे,असेही नाही. मुळात या समस्येची नेमकी मांडणी केली की तिची उकलही समोर येते. वन हेल्थ म्हणजे मनुष्य , प्राणी आणि पर्यावरण यांच्या आरोग्याचा सहसंबंध समजून घेऊन उपाययोजना करणे आवश्यक आहे.पहिली गोष्ट म्हणजे भारतातील कुत्र्यांची संख्या. आजमितीला भारतात जवळपास आठ कोटी कुत्री असतील,असा एक अंदाज आहे. यातील बहुसंख्य कुत्री ही भटकी म्हणजे पाळीव नसलेली आहेत. एकट्या मुंबईतच अशा भटक्या कुत्र्यांची संख्या सहा लाखांच्या पुढे असावी. दरवर्षी मुंबईत जवळपास लाखभर लोकांना श्वानदंश होतो, त्याचे कारण मुख्यत्वे ही भटकी कुत्री. भिकारी,फेरीवाले,कामकरी मंडळी ही अनेकदा या कुत्र्यांच्या अनाटायी आक्रमकतेला बळी पडताना दिसतात. अशी भटकी कुत्री सरळ मारावीत, असे अनेकांना वाटते. या संदर्भात अनेक न्यायालयीन लढायाही लढल्या गेल्या आहेत. पण असे करणे म्हणजे डस झाले म्हणून घर जाळण्यासारखे आणि तितकेच अमानवी आहे. २००९ मध्ये या संदर्भात झालेल्या एका न्यायालयीन लढाईत एका सामान्य नागरिकाने नोंदविलेले मत खूप महत्त्वाचे आहे, 'भटकी कुत्री नाहक भुंकातात आणि प्रसंगी चावतात म्हणून त्यांना ठार मारावे असे कोणी म्हणत असेल तर

जी माणसे गॅंग रेप, मर्डर आणि इतर भयंकर गोष्टी करतात, त्यांचे काय करावे? आता कुत्र्यांनीही 'माणसापासून सावध' असा बोर्ड लावावा काय?' अर्थातच हा उपाय वेडेपणाचा आहे. कुत्र्यांची संख्या प्रमाणात ठेवण्याचा एकमात्र शास्त्रीय उपाय आहे, जनन दर नियंत्रण म्हणजेच कुत्र्यांची नसबंदी शस्त्रक्रिया. ही गोष्ट आपण अधिक गांभीर्याने घ्यायला हवी कारण आज कुत्र्यांच्या संख्येच्या तुलनेत आपल्याकडे या शस्त्रक्रिया करण्यासाठी लागणारी यंत्रणा आदी तोकडी आहे. सर्व पाळीव असेच भटक्या कुत्र्यांचे नियमित रेबीज विरोधी लसीकरण हा आणखी एक महत्त्वाचा उपाय आहे. श्वानदंशावरील लसीकरण - रेबीज प्रतिबंधाचा खात्रीशीर उपाय दुसरे अत्यंत महत्त्वाचे म्हणजे, श्वान दंशावरील लशीची मोफत आणि सर्वदूर उपलब्धता. महाराष्ट्रात ही लस सर्वांत जास्त वापरण्यात येते, ही गोष्ट राज्यातील या लसीची सहज उपलब्धता स्पष्ट करते. १९८५ साली लुई पाश्चरने श्वान दंशावरील पहिली लस शोधली त्यानंतर या लसीत अनेक सुधारणा करण्यात आल्या. आज अत्यंत प्रभावी आणि सुरक्षित अशी श्वानदंश लस उपलब्ध आहे. मात्र ती तुलनेने महागडी आहे. ही लस सनायमध्ये आणि त्वचेखाली अशी दोन प्रकारे दिली जाऊ शकते. दोन्हीही पध्दती सारख्याच प्रभावी आहेत, हे आता सप्रमाण सिध्द झाले आहे. ही लस त्वचेखाली देण्याच्या पध्दतीत डोस कमी लागतो, त्यामुळे खर्चात साठ ते सत्तर टक्के बचत होऊ शकते. यामुळे कमी खर्चात अधिकाधिक

लोकांपर्यंत आपल्याला ही लस पोहचविणे,शक्य होईल. गंभीर स्वरूपाच्या चाव्यासाठी न्टी रेबीज सिरमची देखील आवश्यकता असते.कुत्रा चावल्याची जखम धुणे रेबीज टाळण्यासाठी महत्त्वाचे सर्वात महत्त्वाचे आहे, आरोग्य शिक्षण. आजही निम्म्याहून अधिक लोकांना कुत्रे चावल्यानंतर नेमके काय करावे, हे माहिती नाही. जखमेची काळजी कशी घ्यावी, या बद्दल अज्ञान आहे. अर्थातच हे अज्ञान जीवावर बेतणारे आहे. कुत्रा चावल्यामुळे झालेली जखम स्वच्छ वाहत्या पाण्याने आणि साबणाने धुणे आवश्यक आहे. कारण रेबीज आजाराचे विषाणू हे कुत्र्याचे लाळेत असतात. किमान दहा मिनिटे वाहत्या पाण्याने जखम धुतल्यामुळे हे विषाणू जखमेतून धुऊन काढण्यास मदत होते. जखम धुतल्यावर तिच्यावर कोणतेही एंण्टीसेप्टिक क्रीम लावावे. मिरची पूड, घुना, मीठ, हळद, वनस्पतीचा रस असे काहीही लावू नये. जखम फार घट्ट बांधू नये. या साध्या साध्या वाटणाऱ्या गोष्टी अत्यंत महत्त्वाच्या आहेत. मुळात श्वानदंशानंतर वैद्यकीय सल्ल्यानुसार लस घेणे आवश्यक आहे, याची जाणीव सर्वांना हवी. अन्यथा आजही कुत्रारावाडीच्या विहिरीचे पाणी अथवा कुणीतरी दिलेला औषधी पान विडा श्वानदंशावर उपाय म्हणून घेणाऱ्यांची संख्या कमी नाही. आजही आपल्या अंधश्रध्देच्या विहिरीचा झरा आटत नाही,त्याला काय करावे? कुत्र्याच्या चाव्यानंतर झालेली जखम व्यवस्थित धुतल्यामुळे आपण रेबीज होण्याची शक्यता मोठ्या प्रमाणावर कमी करू शकतो.रेबीज मुक्त भारताचे स्वप्न साध्य करण्यासाठी एका निश्चित 'रेबीज प्रतिबंध आणि नियंत्रण' धोरणाची आवश्यकता आहे. लुई पाश्चर म्हणाला होता,'खप'हिश 'शश्रवा' षी'ळळशपलश, श्री'ळळ ळी'पश्री सीरपी'शर्व' 'हिश'हे रीश 'शिशिश'.' विज्ञानाच्या प्रांगणात ज्याचे नियोजन पक्के आहे,ज्यांची तयारी परिपूर्ण आहे त्यांनाच नशीब साध देते. बाकीचे केवळ नशीबाला दोष देत बसतात. आपल्याला कोणत्या वाटेने जायचे आहे,निर्णय आपणाच घ्यायचा आहे.

कोलेस्ट्रॉल का वाढतं?

कोलेस्ट्रॉल वाढणं आणि त्यानिमित्ताने आहारातील स्निग्ध पदार्थांचं प्रमाण पडताळून पाहून ओघाने आलंय. शरीरासाठी स्निग्धांश आवश्यक आहेत का? याचं उत्तर आहे- अर्थात आहेत. कारण आपल्या प्रत्येक पेशीभवातालचं आवरण हे स्निग्धांशाने तयार झालेलं असतं.जेव्हा कोलेस्ट्रॉलचं प्रमाण वाढतं तेव्हा आपोआप रक्तदाब वाढतो. रक्तदाब वाढला की हृदयावरचा ताण देखील वाढतो. याबरोबर जर व्यायामाचा अभाव असेल , जीवनशैली शिस्तबद्ध नसेल तर हृदयाचं समीकरण बिघडू शकतं.'गंले ३ महिने मी तेल बंदच केलंय. तरीपण कोलेस्ट्रॉल वाढलेलंच आहे. म्हणजे आता काय करायचं नक्की? एकतर मला फॅमिली हिस्टरी आहे हार्टची त्यामुळे सारखी भीती वाटत असते. आता तू मला नीट सांग सगळं. शेवटचा उपाय म्हणून डाएट करून पाहणार आहे मी', मीराच्या आवाजात त्रासिक कष्ट जाणवत होते.कोलेस्ट्रॉल वाढलंय म्हणजे तेल बंद, तूप बंद असा जणू नियमच ठरवून टाकलाय. समाज माध्यमांवर देखील 'नो ऑइल कुकिंग' चे क्लासेस सुरू असलेलं पाहण्यात आलं होतं. आहतरज्ज म्हणून काम करताना समाजात नो ऑइल म्हणजे हेल्दी असा एक गैरसमज प्रदर्शन असल्याचं जाणवतं.आपल्या शरीराला स्निग्ध पदार्थांची आवश्यकता असते. प्रत्येक पेशींचे आवरण हे स्निग्धांशानी तयार झालेले असते. जेव्हा शरीरातील कोलेस्ट्रॉलचे प्रमाण वाढते तेव्हा खालील रक्त तपासणी केली जाते.या रक्त तपासणीमध्ये केवळ संपूर्ण कोलेस्ट्रॉल नव्हे तर कोलेस्ट्रॉलसाठी कारणीभूत असणारे विविध स्निग्धांशाचे प्रमाण मुख्यत्वे कारणीभूत असते.कोलेस्ट्रॉलचे प्रमाण वाढून हृदयाचे आरोग्य बिघडण्याची अनेक कारणे आहेत त्यापैकी काही कारणे खालीलप्रमाणे :-जेवणाच्या चुकीच्या वेळा (अतिरेकी खाणे / अवेळी खाणे) -आहारातील साखरेचे अतिरेकी प्रमाण (जेवणांनंतर गोष्ट पदार्थ खाणे/ बेकरी पदार्थ अतिरेकी

प्रमाणात खाणे) -आहारातील तेलाचा चुकीचा वापर -एकदा वापरलेले तेल पुन्हा वापरणे , तळलेले पदार्थ खाणे , आहारात रेडी टू कुक पदार्थांचे प्रमाण जास्त असणे, तेलकट रसदार पदार्थ जास्त प्रमाणात खाणे -वनस्पतीजन्य स्निग्धांशाचे अतिरेकी प्रमाण -सनपलॉवर तेल, कनोला , मद्य्याचे तेल , बटर यांचा नियमित वापर) -साठवून ठेवलेल्या स्निग्धांशाचे अतिरेकी प्रमाण -चीझ , मार्गिन , साठवून ठेवलेले मांसाहारी पदार्थ , डालडा , क्रिम इत्यादी कोलेस्ट्रॉल वाढण्यासाठी साठवणीचे तेल किंवा तेलकट पदार्थ हा महत्त्वाचा घातक घटक मानला जातो. उदाहरणादाखल आपण बटर तयार करण्याची प्रक्रिया पाहूया. बटर तयार करताना त्यावर जास्तीची उष्णता , अतिरिक्त हवेचा दाब आणि हायड्रोजन कॅटॅलीस्टचा एकत्रित परिणाम स्निग्धांशाची घनता वाढवितो. या सगळ्या प्रक्रियेमध्ये तेलाचे अणू घट्ट होत जातात. तेलाची ही घनता वाढताना त्यातील ट्रान्स फॅटी ऍसिड्सचे प्रमाण वाढत जाते. ट्रान्स फॅट्स शरीरातील अनावश्यक स्निग्धांशाचे प्रमाण वाढवतात. वैज्ञानिकदृष्ट्या पाहायला गेलं तर हे स्निग्धांश प्लास्टिक इतकेच शरीरासाठी हानिकारक ठरतात.ज्याप्रमाणे अतिरिक्त साखरेचे प्रमाण शरीरासाठी नुकसानकारक ठरते तसेच अतिरेकी स्निग्धांश शरीराचे नुकसान करू शकतात. आहारातील स्निग्धांशाचे प्रमाण जीवनसत्त्वांचे व्यवस्थित शोषण करून शरीराच्या जडणघडणीत महत्त्वाचे काम करतात. स्निग्धांश जितके नैसर्गिक स्वरूपात खाल्ले जातील तितके ते शरीरासाठी पोषक परिणाम देतात.त्यामुळे तूप , खोबरेल तेल, तेलबियांपासून तयार केले जाणारे तेल आहारात असेल तर उत्तम परिणाम दिवून येतात. याच लेखमालिकेत पुढच्या भागात आपण छुप्या तेलाबद्दल आणि त्याच्या वापराबद्दल जाणून घेऊया .

मधुमेह आहे आणि रोज कॅल्शियमची गोळी खाताय ; मग काळजी घ्या ? वाढतोय 'या' गंभीर आजाराचा धोका

शरीराच्या वाढीसाठी कॅल्शियम अत्यंत आवश्यक असते. कॅल्शियममुळे हाडे आणि दात बळकट होतात. हे हृदयाचे टोके नियंत्रित करते. रक्तवाढीस चालना देते. आपल्या शरीराला दररोज १००० एस ते १५०० एस कॅल्शियमची गरज असते. त्यामुळे शरीरातील कॅल्शियमची कमतरता भरून काढण्यासाठी डॉक्टर अनेकदा कॅल्शियमच्या गोळ्या किंवा कॅल्शियमयुक्त आहार घेण्याचा सल्ला देतात. अशा वेळी अनेक लोक डॉक्टरांच्या सल्लानुसार कॅल्शियम गोळ्यांचे सेवन करतात. परंतु, दररोज कॅल्शियमच्या गोळ्या घेतल्याने शरीराला फायदे मिळण्याऐवजी नुकसानच अधिक होते. अधिक कॅल्शियमच्या सेवनामुळे सूज येणे आणि बद्धकोष्ठतेची समस्या वाढू शकते.त्यात मधुमेहाच्या रुग्णांनी दररोज कॅल्शियम सप्लिमेंट्सचे नियमित सेवन केल्यास, त्यांना हृदयविकार होऊ शकतो, असे एका संशोधनातून समोर आले आहे.मनोज जरांगेच्या 'एक्काऊटर'च्या आरोपावर देवेंद्र फडणवीसांचं मोठं भाष्य; म्हणाले, पोलिसांना योग्य यूके बायोबँकच्या ४००.००० हून अधिक लोकांच्या डेटावर आधारित अलीकडील संशोधनात असे दिसून आले आहे की, मधुमेहाच्या रुग्णांनी दीर्घकाळ कॅल्शियमयुक्त आहार घेतल्यास त्यांच्या हृदयाला हानी पोहोचू शकते आणि त्यात रुग्णाचा मृत्यू होण्याचाही धोका असतो.संशोधनानुसार, काही लोक सवयीने कॅल्शियमपूरक आहार घेतात; ज्यामुळे हृदय व रक्तवाहिन्यासंबंधीच्या आजारांमुळे मृत्यूचा धोका सुमारे ६० टक्क्यांनी वाढू शकतो. ज्यांना मधुमेह नाही, त्यांच्याबाबतच्या संशोधनात कोणताही धोका दिसला नाही. मधुमेहाच्या रुग्णांच्या हृदयासाठी कॅल्शियम सप्लिमेंट कसे घातक आहे आणि ते कधी व कसे सेवन करावे हे तज्ज्ञांकडून जाणून घेऊ.मधुमेहाच्या रुग्णांसाठी कॅल्शियम सप्लिमेंट हृदयासाठी धोकादायक कसे ठरते?चेन्नईतील डॉ. मोहन डायबिटीज स्पेशॅलिटी सेंटरचे अध्यक्ष डॉ. व्ही. मोहन, यांनी सांगितले की, डॉक्टरांच्या प्रिस्क्रिप्शनशिवाय कोणत्याही प्रकारच्या कॅल्शियम सप्लिमेंट घेऊ नका. त्यामुळे महागड्या कॅल्शियम

सप्लिमेंटमुळे लघवीसंबंधित त्रास होऊ शकतो. याचा अर्थ शरीरास आवश्यक नसतानाही तुम्ही कॅल्शियम सप्लिमेंट खात असाल, तर त्याचा कोणताही फायदा होण्याऐवजी त्रास होऊ शकतो. कॅल्शियमचा हृदयावर कसा परिणाम होतो?डॉ. मोहन म्हणाले, शरीराला आवश्यक नसतानाही कॅल्शियमपूरक आहार घेतल्यास, ते कॅल्शियम हृदयाच्या वाहिन्यांमध्ये जमा होऊ लागते. हृदयाचे आरोग्य हे कोरोनरी आर्टरीद्वारेच कळते. मधुमेही रुग्णांनी नियमित कॅल्शियम सप्लिमेंट घेतल्यास हृदयविकाराचा धोका वाढतो आणि हृदयागोमळे मृत्यूही होऊ शकतो.प्रसूतीनंतर महिलांनी कॅल्शियम सप्लिमेंट घेणे फायदेशीर असते का?डॉ. मोहन यांच्या मते, प्रसूतीनंतर अनेक स्त्रियांमध्ये हाडांसंबंधित दुखणी वाढतात. अशा वेळी हाडांच्या मजबुतीसाठी अशा महिलांना अनेकदा ओव्हर-ड-काउंटर कॅल्शियम गोळ्या विकल्या जातात. पण, तुमच्या हाडांच्या आरोग्याबाबतची तपासणी केल्यानंतर डॉक्टरांनी जर कॅल्शियमच्या गोळ्या लिहून दिल्या, तरच त्यांचे सेवन करा; अन्यथा नको. अशा महिलांमध्ये इस्ट्रोजेनचा हृदयावर संरक्षणात्मक प्रभाव पडतो; ज्यामुळे प्रसूतीपूर्वी त्यांना हृदयविकाराचा धोका कमी होतो. पण, प्रसूतीनंतर इस्ट्रोजेनची पातळी कमी झाल्यामुळे पुरुषांइतकाच त्यांनाही हृदयविकार होण्याचा धोका असतो. त्यामुळे गरज नसल्यास या वयात कॅल्शियम सप्लिमेंट्स घेऊ नयेत, असे डॉ. मोहन म्हणाले.एखाद्या महिलेला ऑस्टिओपोरोसिससारखा आजार असेल आणि ती गरोदर असेल, तर तिनेही कॅल्शियमच्या गोळ्या खाताना थोडी सावधगिरी बाळगणे आवश्यक असते. गर्भधारणेदरम्यान आणि स्तनपान करवण्याच्या काळात, ज्यांना लॅक्टोज इनटॉलरन्स आहे, दूध पिऊ शकत नाही आणि पचनासंबंधी आजार आहेत, त्या महिलांच्या शरीराची कॅल्शियम शोषण्याची क्षमता कमी होते. त्यामुळे त्यांना कॅल्शियम सप्लिमेंटची आवश्यकता असते. परंतु, अशा लोकांनी शक्य तितके कॅल्शियम घरातील जेवणातून आणि नैसर्गिक स्वरूपात घेतले पाहिजे.

आरोग्यासाठी झोप

आपण सहज म्हणून जातो की 'मी आज लवकर उठलो, किंवा उशिरा उठलो' पण खरोखरच आपण उठलेलो असतो का? की आपल्याला जाग आलेली असते? एकवेळ जो मनुष्य झोपतो तो उठूही शकतो, परंतु बहुतांशी लोकांना झोप झोपेच्या इच्छेने येते आणि झोप संपली की आपसूक जाग येते. 'मी झोपलो' व 'मी उठलो' एवढे साधे कर्म केल्याचे श्रेयही निसर्ग आपल्याला देत नाही. झोप म्हणजे काय, ती घ्यायची कशी, उठायचे कसे, झोपेत काय करायचे या असल्या गोष्टी आपल्या लक्षातच येत नाहीत. या गोष्टींचा मनुष्याने विचारच केलेला नाही.तसे पाहता आपला दिनक्रम काय असावा, रोजचा आहार-विहार कसा असावा याचाही मनुष्याने विचार केलेला नसतो. दिवसाच्या व्यवहारावर झोप अवलंबून असते आणि झोप जेवढी व्यवस्थित होईल तेवढा दिवस चांगला जातो हे आपल्या लक्षात येत नाही. अव्यवस्थित झोप व अस्वस्थ दिवस हे दुष्टचक्र बहुतेकांना मोडता येत नाही. दिवसभर उचापती करणे, निंदानालस्ती करणे, खोटे बोलणे असे केलेले असले तर झोप नीट येत नाही.आपण कुणाला तरी फसवतो आहे, शिक्षा भोगली जात आहे, आपल्याला कोणीतरी बडवते आहे, अशा तऱ्हेची स्वप्ने पडतात आणि झोप बिघडते. झोप बिघडली की डोळे बंदचुरतात, लाल होतात, कामात लक्ष लागत नाही, चिडचिड होते, जेवण जात नाही किंवा खूप खावेसे वाटते, पोट बिघडते आणि पर्यायाने पुन्हा नीट झोप येत नाही. हे झाले खाण्या-पिण्याच्या वा एकूण व्यवहाराच्या बाबतीत, परंतु चांगली झोप येण्यासाठी आपले शरीर स्वस्थ असावे लागते तसेच मनही शुद्ध असावे लागते.झोप या गोष्टीची निसर्गाने कशासाठी योजना केली? आपण डोळ्यांनी दिवस-रात्र जे काही पाहतो, कानांनी ऐकतो, हातांनी काम करतो ते सर्व मेंदूपर्यंत पोचवून काय काय काम झाले ते स्मृतीत ठेवण्याचे काम मेंदूलाच करावे लागते. एकापाठोपाठ एक शांतपणे ज्यावेळी काम केले जात नाही, भरभर केले जाते त्यावेळी त्या कानांची नोंद मेंदूत व्यवस्थित होत नाही. नंतर झोपेत जेव्हा नवीन संवेदना येत नाहीत तेव्हा मेंदू आत आलेल्या माहितीचे वर्गीकरण व नोंद करत असावा. शांत व चांगल्या झोपेसाठी जसे खाणे-पिणे, दिवसातील आचरण जसे नीट असणे आवश्यक असते तसेच यासाठी बऱ्याच अंशी झोपण्याची व्यवस्थाही जबाबदार असते.आमची झोपण्याची

खोली छान मोठी आहे असे लोक म्हणतात. झोपण्याची खोली लहान आहे वा मोठी हा खरी प्रश्न नसतो, प्रश्न असतो तो वास्तूच्या व स्वच्छतेच्या दृष्टीने झोपण्याची खोली कशी आहे याचा आणि त्यावरही झोप कशी येईल हे अवलंबून असते. झोपण्याच्या खोलीत अडगळ नसावी. तसेच कुणीतरी अनोळखी व्यक्तीने दिलेली भेटवस्तू, प्रदर्शनात वगैरे विकत घेतलेल्या वस्तू वगैरे सामान आणल्यावर ते प्रथम झोपण्याच्या खोलीत ठेवू नये. झोपण्याच्या खोलीला बाथरूम जोडलेली असावी म्हणजे सोयीचे होते असे म्हटले जाते, व तशी व्यवस्था अनेक जणांकडे केलेली असते. परंतु बाथरूम झोपण्याच्या खोलीच्या बाहेर असणे अधिक योग्य ठरते. झोपण्याच्या खोलीतून बाहेर आल्यावर २-४ फुटांवर बाथरूम असावी. बॅक्टेरिया, छोटे किडे हे कितीही छोटे असले व त्यांची चालण्याची गती कितीही कमी असली तरी ते प्रत्यक्षात अनेक किलोमीटर प्रवास करत असतात.त्यामुळे शौचकूपापासून, बाथरूमच्या जाळीपासून पलंगापर्यंत यायला त्यांना १०० वर्षे लागत नाहीत. शिवाय शौचकूप, बाथरूम असलेली जागा (चौक) वर आकाशाला उघडा असावा असे शास्त्र सांगत असत. यामुळे तेथील मोकळ्या हवेमुळे जंतू व दुष्ट शक्ती या दोन्हीपासून संरक्षण मिळत असे. दुष्ट शक्ती असे वाचल्यावर एकदम घाबरून जायचे कारण नाही.प्रत्येक वातावरणाची तसेच प्रत्येक जागेची एक विशिष्ट शक्ती असते. तेथे येणारे वेगवेगळे शक्तिप्रवाह म्हणजे खालून

जाणारे पाणी, वरून जाणाऱ्या विजेच्या तारा वगैरेंमुळे जागेच्या शक्तीत बदल झालेले दिसतात. या शक्ती प्रत्येकाला अनुकूल असतील असे नाही. त्या अनुकूल नसल्या तर त्यांना दुष्ट शक्ती असे म्हणण्याची पद्धत पडलेली आहे.झोपण्याच्या खोलीत कचरा नसावा. तेथे निवडुंगाची झाडे वगैरे ठेवण्याची पद्धत चुकीची आहे. झोपण्याच्या खोलीत एखादे-दुसरे चांगले निसर्गचित्र, उत्तुंग अशा हिमालयाचे एखादे चित्र किंवा आपल्या श्रद्धेनुसार देवादिकांचा किंवा प्रियजनांचा फोटो असावा. झोपल्यावर डोक्यावर किंवा अंगावर पंख्याचा वा एसीचा सरळ झोत येणार नाही, याकडे लक्ष असावे. खिडकीतून येणारा थंड वारा डोक्यावर येणेही चांगले नसते. शिवाय अशा वेळी खिडकीतून आत हात घालून कोणीतरी त्रास देण्याची भीती वाढू शकते.शास्त्र असे म्हणते की, जमिनीवर झोपले तरी जमिनीवर सतरांगी घालावी, त्यावर खूप जाड नाही, खूप बारीक नाही अशी गादी किंवा ब्लॅकेटची चौघडी असावी. पलंगावर झोपण्यास हरकत नसते, परंतु पलंग बनविताना वेगवेगळ्या (चुकीच्या) वृक्षांचे लाकूड, कोठेतरी लाकूड, कोठेतरी प्लास्टिक, स्टील वा ल्युमिनियम नसावे. पलंगात शक्यतो स्प्रिंग टाळाव्यात.गादी फार मऊ नसावी. फार कडक नसावी. ती कितपत कडक असावी याचा एक नियम आहे. गादी शरीराला मऊ असावी, पण शरीर गादीत आत रूतू नये.

म्हणजेच फार जाड वा फार मऊ नसावी. तोंड छताकडे करून गादीवर झोपावे, हात शरीराच्या दोन्ही बाजूला असावेत व कोपरावर दाब न देता कंबरत वाकून उठता यावे. हे शक्य झाल्यास गादी चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना गादीस दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्यांना हे सांगण्याची वेळी गरज नाही.झोपायच्या आधीची दहा मिनिटे जास्तीत जास्ती स्वतःच्या बरोबर साक्षिवाने राहणे आवश्यक असते. झोपेपर्यंत टीव्ही पाहणे, आता बसवत नाही असे म्हणून टीव्ही पाहता पाहता चांगली समजावी. चुकीच्या गादीमुळे मेरुदंड, मान यांचे विकार होऊ शकतात. झोपताना सहासू दक्षिणेकडे पाय करून झोपू नये. ज्यांना लोहबुबकीय शक्तीविषयी समजते त्या

आता सर्व मार्ग बंद झालेत

शाजापूर : सध्या मध्य प्रदेशात राहुल गांधी यांची भारत जोडो न्याय यात्रा सुरु आहे. मंगळवारी ही यात्रा शाजापूरला पोहोचली. तेथे एक वेगळे दृश्य पाहायला मिळाले. भारत जोडो न्याय यात्रा या जिल्ह्यातून जात असताना राहुल गांधीसमोर मोदी-मोदी अशा घोषणा दिल्या जाऊ लागल्या. भाजपाशी संबंधित लोकांनी या घोषणा दिल्या. या लोकांनी केवळ घोषणाबाजीच केली नाही तर राहुल गांधींना बटाटेही भेट म्हणून दिले. राहुल गांधी यांनी घोषणाबाजी करणा-या भाजप कार्यकर्त्यांची भेट घेतली आणि त्यांचे आभार मानले. शाजापूरमध्ये राहुल गांधी म्हणाले की पूर्वी देशातील तरुण जेव्हा सैन्यात भरती व्हायचे तेव्हा लष्कर त्यांच्या संरक्षणाची हमी देत असे. सैनिक शहीद झाला तर त्याला शहीद दर्जा मिळतो. आता मोदी सरकारने अग्निवीरला सैन्यात आणल्याने सैनिकांमध्ये भेदभाव निर्माण झाला आहे. कोरोनाच्या वेळी देशातील दीड लाख तरुणांची सैन्यात निवड झाली, मात्र तीन वर्षांनंतरही ते रूजू झालेले नाहीत. आता त्यांचे सर्व मार्ग बंद झाले आहेत. अखेर या दीड लाख तरुणांची चूक काय होती? असा सवाल देखील विचारला आहे. शेकडो-यांबाबत बोलताना राहुल गांधी म्हणाले की, आमचे सरकार सत्तेवर येताच

आम्ही शेतक-यांना एमएसपीची हमी देऊ. मध्य प्रदेशात राहुल गांधी म्हणाले आहेत की, देशात ओबीसी, दलित, आदिवासी आणि अल्पसंख्याक वर्गातील सुमारे ९०% लोक आहेत.परीक्षेचा पेपर फुटतोच कसा? देशातील मोठमोठ्या कंपन्यांच्या व्यवस्थापनात तुम्हाला ओबीसी, दलित किंवा आदिवासी समाजातील एकही व्यक्ती सापडणार नाही. हा सामाजिक अन्याय आहे, जो देशातील जवळपास प्रत्येक संस्थेत होत आहे. गरिबांची मुले अनेक वर्षे मेहनतीने अभ्यास करतात. पण पेपर देण्यासाठी परीक्षा केंद्रावर जाताच तिथल्या श्रीमंतांच्या मुलांच्या मोबाईलमध्ये आधीच पेपर असतो. परीक्षेचा पेपर फुटतो. म्हणजे आज गरिबांच्या मुलांसाठी सर्व मार्ग बंद झाले आहेत.

भारतातील १० कुबेर!

नवी दिल्ली : देशाच्या वाढत्या अर्थव्यवस्थेसोबत अनेक उद्योगपतींच्या संपत्तीमध्ये देखील मोठी वाढ पाहायला मिळत आहे. इतकेच नाही तर मध्ये या वर्षी १८६ भारतीयानी नावे आहेत. मागच्या वर्षी म्हणजेच २०२३ मध्ये ही संख्या १६९ इतकी होती. या यादीत देशातील सर्वात मोठे दोन उद्योजक अदानी आणि अंबानी यांनी आपले स्थान राखले आहे.देशातील सर्वात श्रीमंत व्यक्तींच्या यादीत रिलायन्स इंडस्ट्रीजचे चेअरमन मुकेश अंबानी यांनी पहिला क्रमांक पटकावला आहे. टॉप-१० सर्वात श्रीमंत व्यक्तींच्या यादीत गौतम अदानी, शिव नाडर यांचा देखील समावेश आहे. १) मुकेश अंबानी सध्या भारतात सर्वात श्रीमंत व्यक्ती आहेत. इतकेच नाही तर जगातील सर्वात श्रीमंत व्यक्तींच्या यादीत ते ९व्या क्रमांकावर आहेत. रिलायन्स इंडस्ट्रीजचे चेअरमन मुकेश अंबानी यांची नेट वर्थ ११७.५ बिलियन डॉलर आहे.२) अदानी ग्रुपचे चेअरमन ८४.८ बिलियन डॉलर नेट वर्थचे मालक आहेत. तर भारतातील दुस-या क्रमांकाचे आणि जगातील १७ व्या क्रमांकाचे सर्वात श्रीमंत व्यक्ती आहेत.३) चे मालक शिव नाडर यांची नेट वर्थ ३६.७ बिलियन डॉलर आहे. ते भारतातील तिसरे आणि जगातील ४२ वे सर्वात श्रीमंत व्यक्ती आहेत.४) गड्य च्या मालक असलेल्या सावित्री जिंदल अँड फॅमिली भारतातील चौथ्या सर्वात श्रीमंत व्यक्ती आहेत. त्यांची नेटवर्थ ३१.५ बिलियन डॉलर्स आहे. तर जगातील श्रीमंतांमध्ये त्या ५०व्या क्रमांकावर आहेत.५) जॅव् चचे चेअरमन दिलीप सांघवी भारतातील ५वे श्रीमंत व्यक्ती आहेत. त्यांची नेट वर्थ २५.८ बिलियन डॉलर आहे. देशातील पहिली फार्मा कंपनीचे मालक दिलीप जगातील ७१वे सर्वात श्रीमंत व्यक्ती आहेत.६) सायरस पुनावाला भारताचे सहावे सर्वात श्रीमंत व्यक्ती आहेत

नियोजित वेळेच्या ४ दिवस आधी संपणार 'भारत जोडो न्याय यात्रा'

नवी दिल्ली : काँग्रेस नेते राहुल गांधी यांच्या नेतृत्वातील भारत जोडो न्याय यात्रेची सांगता १६ मार्च रोजी मुंबईत होणार आहे. यानंतर दुस-याच दिवशी, म्हणजेच १७ मार्च रोजी मुंबईत विरोधी पक्षांच्या इंडिया आघाडीची बैठक होईल. यामध्ये इंडिया आघाडीचे सर्व नेते सहभागी होणार आहेत. विशेष म्हणजे, भारत जोडो न्याय यात्रा नियोजित वेळेच्या चार दिवस आधीच संपत आहे. लोकसभा निवडणुकीच्या तयारीमुळे असे केल्याचे असावे, असे मानले जात आहे.मीडिया रिपोर्टनुसार, भारत जोडो न्याय यात्रा १४ जानेवारी रोजी मणिपूरमधून सुरु झाली. नियोजित वेळापत्रकानुसार यात्रा २० मार्च रोजी संपणार होती, पण आता ही यात्रा ४ दिवस आधीच, १६ मार्च रोजी संपत आहे. काँग्रेस नेते राहुल गांधी भारत जोडो न्याय यात्रेचे नेतृत्व करत आहेत. या प्रवासात त्यांच्यासोबत काँग्रेसचे सरचिटणीस जयशंकर रमेश आणि पक्षातील अनेक ज्येष्ठ नेते सहभागी आहेत. या यात्रेद्वारे राहुल गांधी विविध राज्यात फिरून केंद्र सरकारविरोधात

लोकांची मने वळवण्याचा प्रयत्न करत आहेत. असा होता यात्रेचा प्रवास काँग्रेसची भारत जोडो न्याय यात्रा मणिपूरपासून सुरु झाली, त्यानंतर ही यात्रा इतर ईशान्येकडील राज्ये नागालँड, अरुणाचल प्रदेश, आसाममार्गे पश्चिम बंगालमध्ये पोहोचली. इशान्येतील न्याय यात्रेदरम्यान काँग्रेसने मणिपूरमधील हिंसाचाराचा मुद्दा उपस्थित केला. यानंतर ही यात्रा आसाममध्ये पोहोचली तेव्हा पोलिस आणि काँग्रेस कार्यकर्त्यांमध्ये झटापट झाली. आसाममार्गे ही यात्रा पश्चिम बंगालमध्ये पोहोचली, पण मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी त्यात सहभागी झाल्या नाहीत. आता यात्रा कोणत्या राज्यांमधून जाणार? राहुल गांधी न्याय यात्रा मध्य प्रदेशपाठोपाठ राजस्थानमार्गे गुजरातमध्ये पोहोचणार आहे. येथून ही यात्रा महाराष्ट्रात प्रवेश करेल आणि नंतर मालेगाव, नाशिक, ठाणे मार्गे मुंबई येथे संपेल. या प्रवासातील बहुतांश प्रवास बसने केला गेला, तर काही ठिकाणी राहुल पायी प्रवास करताना दिसले.

दोन महिन्यांत पूर्ण होणार आदिलाबाद पीट लाइनचे काम प्रवाशांना दिलासा, मे महिन्यात नांदेड-आदिलाबाद मार्गावर वाढणार रेल्वे गाड्यांची रेलचेल,

किन्वट.ता.प्रतिनिधी. (शेख शौकत) नांदेड- आदिलाबाद-नागपूर मार्गावर आदिलाबाद येथे सुरु असलेल्या पिट लाइनचे काम अंतिम टप्प्यात आले आहे. एप्रिल २०२४ हे काम पूर्ण करण्यासाठीचे टारगेट आहे. प्रत्यक्षात मे महिन्यापासून पिट लाइन सुरु होईल, असे रेल्वे सूत्रांकडून सांगण्यात आले. त्यामुळे आदिलाबाद रेल्वेस्थानकावर गाड्यांची रेलचेल असेल, असे बोलले जात आहे. पिट लाइनमुळे मराठवाड्याच्या शेवटच्या टोकाला विदर्भ, तेलंगणाच्या सीमेवर असलेल्या किन्वट या आदिवासी भागाचे महत्त्व वाढणार आहे. नांदेड या जिल्हा मुख्यालयापासून साडेतीन शक्ती पीठांपैकी एक पीठ असलेल्या माहूर येथे जाण्यासाठी राज्य व परराज्यातून रेल्वेने येणाऱ्यांना किन्वट रेल्वे स्थानकावरच उतरावे लागते. आता ही पिट लाइन उभारणी अवघ्या दोन महिन्यांत पूर्ण झाल्यावर नांदेड- मुंबई, नांदेड-बंगळूर, नांदेड- पुणे यासह इतर काही नांदेड येथून १५० किलोमीटर अंतरावर मराठवाड्याच्या शेवटच्या टोकाला विदर्भ व तेलंगणाच्या सीमेवर किन्वट हे सर्वाधिक उत्पन्न देणारे स्टेशन म्हणून रेल्वे प्रशासनात नोंद आहे. रेल्वे स्टेशनवर सुविधांचा अभाव असला तरी प्रवासी रेल्वेकडेच आकर्षित होतात, हे वास्तव आहे.

प्रकल्पातील अंबारी-आदिलाबाद-पिंपळखुटी या १८२ किलोमीटर अंतराच्या रेल्वे मार्गाचे विद्युतीकरण पूर्ण झाले असून, ४ मार्चला पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हे हा प्रकल्प राष्ट्राला समर्पित करणार केला असून. अंबारी-आदिलाबाद- पिंपळखुटी या रेल्वे मार्गाच्या विद्युतीकरणासाठी २०१७-१८ मध्ये मंजुरी मिळाली होती. २०६ कोटी रुपये खर्च करून तयार झालेल्या या मार्गामध्ये उत्तर तेलंगणा विभागातील आदिलाबाद आणि महाराष्ट्रातील नांदेड व यवतमाळ या जिल्हांचा समावेश आहे. नागपूर आणि महाराष्ट्राच्या इतर भागांना जोडण्याचे काम या मार्गामुळे होते. या रेल्वे मार्गाच्या विद्युतीकरणामुळे आदिलाबाद ते हैदराबाद, बंगळूर, नागपूर आणि उत्तरेकडील रेल्वे कनेक्टिव्हिटी सुलभ होणार आहे. तसेच प्रवासी आणि मालवाहू गाड्यांच्या सरासरी वेगामध्येही वाढ होणार आहे. इंधनाच्या खर्चात बचत होईल. त्याचप्रमाणे तेलंगणा व महाराष्ट्राच्या सीमेवरील कापूस, मिर्ची, कडधान्य, मका यासारख्या उत्पादकांना सुरक्षित आणि जलद वाहतूक पुरवून आदिलाबाद आणि आसपासच्या भागातील शेती क्षेत्राला मदत होणार आहे.

महाशिरात्रीनिमित्त ब्रह्मा कुमारीजतर्फे श्री रामेश्वरम् झांकी

लातूर : प्रजापिता ब्रह्माकुमारी ईश्वरिय विश्व विद्यालय, शाखा लातूरच्यावतीने महाशिरात्रीच्या निमित्ताने रामेश्वरमची भव्य चाळीस फूट उंचीची झांकी उभी करण्यात येत आहे. झांकीचे दर्शन सर्वांसाठी ७ ते १७ मार्च असे दहा दिवस असणार आहे. ही झांकी ब्रह्माकुमारी चौक, जुना औसा रोड, राजयोग भवनच्यासमोर, लातूर येथे उभी केली जात आहे. या झांकीचे इंडिया स्टार वर्ल्ड रेकॉर्डमध्ये नाव नोंद होऊ शकते अशी आकर्षक झांकी असणार आहे. त्यामुळे, सर्वांनी आपल्या मित्र व सह परिवारासह दर्शन घ्यावे असे आवाहन राजयोगिनी ब्रह्माकुमारी नंदा यांनी पत्रकार परिषदेत केले.ब्रह्मा कुमारीज ८८ वी त्रिभूर्ति शिव जयंती महोत्सव साजरा करत आहे. श्री रामेश्वरम मंदिर दर्शना सोबत, परमात्मा शिव भगवानाची अतिशय प्राचीन राजयोग प्रदर्शनी ज्याद्वारे मेडिटेशन व मूल्य शिक्षण देण्यात येणार आहे. असेही ब्रह्माकुमारी नंदा यांनी यावेळी सांगितले. श्री रामेश्वरम झांकीचे उद्घाटन ७ मार्चला सकाळी

लातूर महानगर पालिकाचे आयुक्त बाबासाहेब मनोहर, राजयोगी ब्रह्मा कुमार प्रेम भाईजी, ब्रह्मा कुमारीज राष्ट्रीय अध्यक्ष समाजसेवा प्रभागाचे डॉ. दीपक हारके आदी मान्यवर उपस्थित राहणार आहेत, असे त्यांनी याप्रसंगी सांगितले.

नितीन गडकरी यांना संपविण्याचे षडयंत्र!

मुंबई : प्रतिनिधी भाजपने लोकसभेसाठी कंबर कसली आहे. ४०० च्या पारचा नारा दिला आहे. लोकसभेसाठी भाजपने पहिली यादी जाहीर केली आहे. त्यात केंद्रीय मंत्री नितीन गडकरी यांचे नाव नाही.त्यावरून विरोधकांनी भाजपला घेरले आहे. नितीन गडकरींचा पत्ता आतापासूनच कट करण्याचे हे षडयंत्र आहे, असा घणाघात उद्भव ठाकरे गटाचे खासदार संजय राऊत यांनी केला. ४ दिवसांपूर्वी गडकरी शेतक-यांबाबत स्पष्ट बोलले होते. मजूर आणि कष्टकरी हा दुःखी आहे. समाधानी नाही. कोणत्या मंत्र्याची स्पष्ट बोलण्याची हिंमत आज आहे का, असा सवाल त्यांनी सत्ताधारी मंत्र्यांना विचारला.नितीन गडकरींना का डावलले हे आजच्या 'सामना'च्या 'संपादकीय'मध्ये स्पष्ट लिहिले आहे. नितीन गडकरी हे स्पष्टवक्ते आहेत. गडकरी हे छत्रपती शिवाजी महाराजांचे भक्त आहेत. त्यामुळे ते दिल्लीची गुलामी पत्करणार नाहीत असा त्यांचा स्वभाव आहे.आम्ही त्यांच्यासोबत जवळून काम केले आहे. नितीन गडकरी विकासाला महत्त्व देतात, ते दोंगबाजी आणि फसवणुकीला महत्त्व देत नाहीत. आज जो विकास दिसत आहे तो म्हणजे नितीन गडकरी सांभाळत असलेल्या मंत्रालयांचा आहे, असे राऊत म्हणाले.भाजपला बहुमत नाही २०२४ मध्ये भारतीय जनता पक्षाला अजिबात बहुमत मिळण्याची शक्यता नाही. भारतीय जनता पक्ष २२०, २२५ च्या पुढे जागा जिंकणार नाही.नाना पटोले यांचा पण निशाणा नितीन गडकरी यांचे नाव भाजपच्या पहिल्या यादीत नाही, यावर काँग्रेसचे नाना पटोले यांनी पण चिंता व्यक्त केली.

अभिषेक मनु सिंघवीची कोर्टात चेष्टा

नवी दिल्ली : सुप्रीम कोर्टात आम आदमी पार्टी संदर्भात एका प्रकरणात जोरदार युक्तिवाद सुरु आहे. हा युक्तिवाद सुरु असताना एक मजददार प्रसंग घडला. यामुळे सरन्यायाधीश डी वाय चंद्रचूड आणि आपची बाजू मांडणारे वकील हसायला लागले. ज्येष्ठ वकील अभिषेक मनु सिंघवी यांनी या प्रकरणात राजकीय पक्षातर्फे हजर व्हायला नको होते असे चंद्रचूड म्हणाले. सुप्रीम कोर्टाने आम आदमी पार्टीला राऊस एव्हेंच्यू येथील पक्ष कार्यालय १५ जूनपर्यंत रिकामे करण्याचे आदेश दिले आहेत. या प्रकरणातील जोरदार युक्तिवादादरम्यान, सोमवारी दुपारी देशाचे सरन्यायाधीश डीवाय चंद्रचूड यांनी ज्येष्ठ वकील अभिषेक मनु सिंघवी यांना या प्रकरणात राजकीय पक्षाच्या वतीने हजर व्हायला

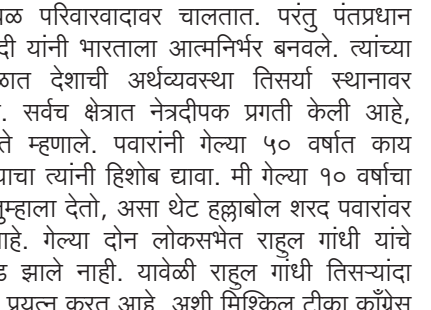

नको होते. यावेळी कोर्टात जोरदार हशा पिकला. डी वाय चंद्रचूड सिंघवींना हलक्या-फुलक्या शब्दात म्हणाले, तुम्ही या प्रकरणात हजर राहायला नको होते. तुम्ही दिल्ली उच्च न्यायालयासाठी जमिनीला विरोध करू शकत नाही. तुम्ही आम्हाला पाठिंबा द्यावा. न्यायालयाने आज अरविंद केजरीवाल यांच्या नेतृत्वाखालील पक्षाला दिल्लीतील राऊस अव्हेंच्यू वरील जमीन रिकामी करण्याचे आदेश दिले. ही जमीन दिल्ली उच्च न्यायालयाला पायाभूत सुविधांच्या विस्तारासाठी देण्यात आली होती, असे न्यायालयाने म्हंटले आहे.

पवार-ठाकरे कुटुंबांकडून केवळ घराणेशाहीचे राजकारण : अमित शहांचा हल्लाबोल

सोनिया गांधी यांना राहुल गांधींना देशाचे पंतप्रधान बनवायचे आहे. शरद पवार यांना त्यांच्या मुलीला, ठाकरेंना आदित्य ठाकरेंना, पं. बंगालमध्ये ममता बॅनर्जींना त्यांच्या भाच्याला तर स्टॅलिनला आपल्या मुलाला मुख्यमंत्री बनवायचे आहे. देशातील विरोधी पक्ष अशाप्रकारे केवळ घराणेशाहीचे राजकारण करत आहेत, अशा शब्दांमध्ये केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांनी खरखर- आघाडीवर घणाघाती हल्ला केला. या देशाचा विचार केवळ पंतप्रधान नरेंद्र मोदी करताना. त्यामुळे आपल्याला यावेळी तिसऱ्यांदा पीएम मोदी यांना पंतप्रधान करायचे आहे, असे आवाहन समुदायाला केले आहे. जळगाव येथे आयोजित भाजप युवा संमेलन सभेत ते आज (दि.५) बोलत होते. यावेळी अमित शहा यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली देशाचा विकास कसा झाला याची माहिती देताना सांगितले की, आगामी लोकसभा निवडणुकीत विरोधी पक्ष केवळ घराणेशाही जिवंत ठेवण्याच्या धडपडीत आहे. काही

पक्ष केवळ परिवारवादावर चालतात. परंतु पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी भारताला आत्मनिर्भर बनवले. त्यांच्या कार्यकाळात देशाची अर्थव्यवस्था तिसऱ्या स्थानावर झेपावली. सर्वच क्षेत्रात नेत्रदीपक प्रगती केली आहे, असेही ते म्हणाले. पवारांनी गेल्या ५० वर्षात काय केले? याचा त्यांनी हिशोब द्यावा. मी गेल्या १० वर्षांचा हिशोब तुम्हाला देतो, असा थेट हल्लाबोल शरद पवारांवर केला आहे. गेल्या दोन लोकसभेत राहुल गांधी यांचे यान लॅंड झाले नाही. यावेळी राहुल गांधी तिसऱ्यांदा लॉडिंगचा प्रयत्न करत आहे, अशी मिशिकल टीका काँग्रेस नेते राहुल गांधी यांच्यावर केली. मविआच्या तीन चाकी रिश्काचे टायर पंक्चर झाले आहे. त्यामुळे पंक्चर रिश्का विकास करू शकत नाही. त्यामुळे मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आणि देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वाखाली भाजपच महाराष्ट्राचा विकास करू शकेल,असे शहा यांनी स्पष्ट केले. गेल्या १० वर्षात पंतप्रधान नरेंद्र मोदींनी अंतराळापासून

सेमी-कंडक्टरपर्यंत, डिजिटलपासून झेनपर्यंत, -ख पासून वॅक्सिनपर्यंत आणि पत्र पासून फिन्टेकपर्यंत प्रत्येक क्षेत्रात तरुणांसाठी दरवाजे उघडण्याचे काम केले. तुमच्यापैकी जे पहिल्यांदा मतदान करणार आहेत, मी खास करून त्या तरुण मित्रांना सांगायला आलो आहे की, तुम्ही त्या पक्षाला, नेत्याला मत द्या, जो भारत मातेला

जागतिक स्थानावर आणू शकेल आणि एक महान भारत घडवू शकेल. लोकशाही मजबूत करणाऱ्या पक्षांना मत द्या, असेही आवाहन गृहमंत्री अमित शहा यांनी देशातील नवमतदारांना केले.इच मोदींकडे पुढील २५ वर्षांचे मिशन पंतप्रधान नरेंद्र मोदींकडे १० वर्षांचा हिशोब आणि पुढील २५ वर्षांचे मिशन आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदीजी भविष्यातील भारतासाठी सज्ज आहेत. २०३० पर्यंत जगातील तिसरी सर्वात मोठी अर्थव्यवस्था बनणे, २०३५ पर्यंत अंतराळ स्टेशन स्थापन करणे, २०३६ मध्ये ऑलिम्पिकचे आयोजन आणि २०४० मध्ये एका भारतीयाला चंद्रावर पाठवून मून मिशन पूर्ण करण्याचा प्लॅन पीएम मोदींकडे आहे. त्यामुळे पीएम मोदींना तिसऱ्यांदा संधी दिल्यास मोदी अर्थव्यवस्था तिसऱ्या नंबरवर नेतील, असा विश्वास देखील शहा यांनी यावेळी व्यक्त केला. दरम्यान भाजपला ४०० पार करण्याचे आवाहन देखील अमित शहा यांनी या सभेदरम्यान केले.